

MALIARKA ŽDRNJA MILADA

Je ako princezná Lada. Rada svoju výtvarnú identitu do myšieho kožuška skrýva. Od detstva ju zdobí zlatá hviezda – sudičkami do kolísky venovaná. No nie je zlato-hmatateľná. To len môj rozprávkový úlet mi cez zlato, hviezdu a myšací kožuštek tak trochu

fantazijne uletel. Hľadal paralelu k talentu a našiel zlatú hviezdu. Lada ju na záver rozprávky natrvalo odostrela a Milada, či krajšie Miladka, svoj talent odkrýva na viac-krát. Vždy, keď príde nový nápad, inšpirácia či pokušenie. Myšlienkam i kompozícii však treba často dozrieť, a tak na dobu zrenia šup s nimi v hlave do myšlienkového, myšacieho kožuška. Tam sa to vykvasí aj upečie do zlatista. A keď je to už všetko dozreté a von vyjst' sa stíška, tak Miladka oslobodí hviezdu spod kožuška a nechá ju prehovoriť na svojich maliarskych plátnach, grafikách, textilách, plstiach... Ak by bola na Váhu, tak by to bolo možno i na pltiach, lebo nápadmi sta kormidlom kormidluje doširoka. A ak to zoberieme vekom, tak hra s hviezdou, kožuškom a talentom je v autorkinom repertoári už od detstva. Dva roky jej pomáhali hru režírovať na Základnej umeleckej škole v Trenčíne i výtvarní pedagógovia – manželka Vierka a Igor Meškovci. Podkutá i vzdelanejšia výtvarne dorastala, a v roku 1989 završila svoje výtvarné ambície a stala sa členkou Združenia neprofesionálnych výtvarníkov pri Regionálnom osvetovom stredisku – teraz Trenčianskom osvetovom stredisku – v Trenčíne. Dnes pod hlavičkou svojou i tohto združenia sa nám predstavuje svojou ďalšou autorskou výstavou. Výstavou i určitou rekapituláciou, či prierezom svojho kumštu. Z jej prierezu sa k výstavnej čaši vína či kávičke ponúka niekoľko rezov.

V prvom rade je to jej maliarska poloha. Konkrétnejšie poloha jej krajín, vedút, vegetácie, rastlinných prvkov,

kvetenstva, zátiší a aj indiánskeho kostolíka z dalekej Kanady. No sú aj ďalšie vnady. Pokiaľ v krajinárskych motívoch farebne i obsahovo vychádza z videnej reality, perspektívy a necháva pôsobiť i prvky architektúry, v cykle Koráby času sa už presúva do voľnejšej kompozície. V modro-bielo-oranžovom garde nachádza priestor pre žensko-mužský či mužsko-ženský princíp, princíp obnovy ľudského pokolenia, jeho zrodu niekde v svetelnom pupku vesmíru, a jeho zakotvenia na tomto svete. V ďalšom slede sa jej myseľ uvoľňuje ešte viac a ponára sa do čistej abstrakcie. Ako sa vyznáva autorka, tento posun začal dielom Nesplnený sen, a splnil maliarke snahu vyjadriť vnútorné sklamanie z túžob a očakávaní k blízkeho človeku. V abstrakcii cítiť farebný dozvuk krajiny. Meandrujúce farby a zvlhávajúce sa línie i zámotky vrhli do formátu obrazu myšlienky v hlave odvíte a pripravené na svoju obrazovo-abstraktnú púť k divákovi. A aby mali cestu viac vydláždenú, zvlášť k tej nežnejšej časti publika, tak len trochu okom a myslou autorka mykla, a bola z toho hodvábná abstrakcia. Abstrakcia ako pavučina, ľahko v čiarových vlnách a meandroch či ornamentoch letiaca k dámskym očiam, tváram, šijam..., na ktorých sa stala pridanou hodnotou krásy ženského tela. Rovnako i plstené materiály z pravej ovčej vlny. Kúzlí z nich šály, klobúky a rôzne odevné doplnky. Tu by som len doplnil, že vystavené plstené obrazy by zniesli i monumentálnu mierku a nielen v technike plsti, ale možno i v iných textilných technikách, ako je napríklad artex. Z textilu monumentálneho je však treba sa ešte vrátiť k for-

mátu komornému. Naše zastavenie si zaslúžia grafiky komponované na motívy profilov ľudských hláv či tvárí, ponorených vo vegetácii, v kvetoch, v listoch, v myšlienkach...

Miladka v rekapitulovaných uplynulých rokoch pre svoj talent autorsky dozrela, virtuálne i fyzicky veľa cestovala, veď len v Kanade šesťkrát trávil leto. I keď by tam určite rada šla znova, predsa v posledných rokoch cítila vyplavovanie detstva, volanie domova, dedinky Drietomy, kde tvorí a žije i okolia, ktoré sa ponúka: Drietomská dolina s Ostrou hôrkou a s Červenou skalou, Brezina s lúkou, ktorú v detstve volali Včelín, tiež kaplnka nad Drietomou, ktorú jej detské nôžky mňávali pri výletoch na záblackú kyselku. Po prílíve, ktorý zaleje pobrežie a načas zakryje stopy v piesku, však prichádza i odliv, a ten zasa odkryje stopy na tých stopách. Sú to však odtlačky iné, niekde možno strategické, nezapamätané, niekde trochu viditeľné, v hlave vystopovateľné. Ak k tomu Miladka pridá fantáziu a kumšt, tak sú z toho nové inšpirácie i aktuálne maliarske počiny.

Na svojich posledných obrazoch je výtvarníčka na koráboch času s každým prílívom a odlivom prinášaná a odnášaná do spomienok svojho detstva. Rozpätie od detstva až po súčasnosť vytvára špecifické výtvarné územie, na ktorom buduje, sníva, smúti, smeje sa i plače, pigmenty mieša a na plátno dáva, aj hodváb farbí, či plstí rodnú hruď z pravej ovčej vlny. Je to inšpiratívny kataster, ktorému výtvarný charakter, v ktorom vládne kumšt, úcta aj pokora a láska, dáva – Milada Ždrnja, jubilujúca maliarka.

Jozef Vydárnák, výtvarník
V Dubnici nad Váhom 30. januára 2015

Narodila sa v roku 1965 v Trenčíne. Výtvarnej tvorbe sa aktívne venuje od roku 1989. Je členkou Združenia neprofesionálnych výtvarníkov pri Trenčianskom osvetovom stredisku v Trenčíne.

Autorské výstavy: Klub Lúč Trenčín, Dom armády Trenčín, Kaštieľ v Jelenci.

Kolektívne výstavy: Stretnutie – Setkání, Výtvarný salón Trenčianskeho kraja, Výtvarné spektrum Trenčianskeho kraja. Žije a tvorí v Drietome.

Vydalo: Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne
Tlač: Agentúra Pardon Trenčín, s. r. o.
Náklad: 100 kusov • marec 2015

KORÁBY ČASU

VÝBER Z TVORBY

6. 3. – 2. 4. 2015

výstavné priestory
Trenčianskeho samosprávneho kraja

MILADA ŽDRNJA